

POWIATOWY URZĄD PRACY W GDYNI

**MONITORING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W GDYNI
ZA ROK 2007**

Część II

I. Wstęp

Powiatowy Urząd Pracy w Gdyni analizując sytuację na lokalnym rynku pracy prowadzi stałe badanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Przez monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno - zawodowym. Na podstawie badania powstaje raport końcowy opisujący sytuację na lokalnym rynku pracy. Raporty tworzone są dwa razy w roku. Półroczny obejmuje analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie, na podstawie danych z danego półrocza i ma charakter diagnostyczny. Natomiast raz w roku tworzony jest raport opisujący sytuację na rynku pracy w danym roku.

Niniejszy raport to część II prognostyczna, obejmująca analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o dane o absolwentach szkół ponadgimnazjalnych i wyższych według szkół i grup kierunków za rok 2006/2007.

W dobie gospodarki rynkowej szczególną uwagę należy poświęcić na dostosowanie systemu kształcenia do zmieniającego się zapotrzebowania pracodawców na kwalifikacje zasobów ludzkich. Wdrożenie systemu monitoringu pomoże określić kierunki i natężenie zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na rynku pracy. Ma on służyć lepszemu dopasowaniu kwalifikacji osób poszukujących pracy do oczekiwań pracodawców. Badanie to pomaga usprawnić pracę poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Zawodem nadwyżkowym można nazwać zawód mniej pożądanym przez pracodawców – więcej jest chętnych do pracy, niż miejsc pracy w danym zawodzie. W dużo lepszej sytuacji znajdują się osoby posiadające zawód deficytowy – to znaczy taki w którym, popyt na pracowników posiadających dane kompetencje jest wyższy, niż podaż tych ludzi. Zgodnie z prawami rynku osoba posiadająca zawód deficytowy może w wielu przypadkach stawiać warunki na rynku pracy, wybierając dla siebie odpowiednią ofertę. Za sytuację idealną uznać możemy gdy obie wartości – podaż pracowników oraz popyt na pracowników w danym zawodzie równoważą się. W rzeczywistości sytuacja taka występuje jednak dość rzadko, rynek pracy jest zmienny.

Stała analiza zapotrzebowania pracodawców oraz zmian zachodzących na rynku pracy pozwala niejako wyjść naprzeciw ich oczekiwaniom. Dlatego właśnie monitoring zawodów, będąc narzędziem ciągle jeszcze dalece niedoskonałym, pomocny jest dla osób bezrobotnych,

poszukujących pracy i uczących się, jak również wszelkich instytucji edukacyjnych i szkoleniowych w kreowaniu swojej pozycji na rynku pracy. Opracowanie to pomaga m.in. pracownikom instytucji rynku pracy, przedstawicielom instytucji edukacyjnych na zapoznanie się ze skalą niedostosowania struktury zawodów do potrzeb rynku pracy, a tym samym wskazuje konieczność prowadzenia zintegrowanych działań na rzecz dostosowania systemu kształcenia do potrzeb tegoż rynku.

II Analiza absolwentów szkół wyższych według szkół i grup kierunków za rok akademicki 2006/2007 w powiecie miasta Gdyni

Z danych GUS dotyczących absolwentów szkół wyższych według szkół i grup kierunków (łącznie z cudzoziemcami) za rok akademicki 2006/2007 wynika, iż z terenu powiatu miasta Gdyni rynek pracy zasililo prawdopodobnie **241.700** absolwentów szkół wyższych, z czego ponad połowę bo **146.700** stanowiły kobiety. Studia I stopnia ukończyło **107.600** osób, a II stopnia **134.100**.

Można zauważyć niewielką przewagę kształcenia się w systemie zaocznym: **131.800** osób w stosunku do studiujących w systemie dziennym: **110.900**.

W mieście działają uczelnie państwowe: Akademia Morska i Wydział Biologii, Geografii i Oceanologii Uniwersytetu Gdańskiego, jak również wyższe uczelnie niepubliczne takie jak: Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego, Wyższa Szkoła Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych i Politycznych, Pomorska Wyższa Szkoła Humanistyczna oraz Wyższa Szkoła Komunikacji Społecznej.

Jak już wspomniano, na terenie Gdyni znajduje się **Wydział Biologii, Geografii i Oceanologii Uniwersytetu Gdańskiego** i absolwenci tego wydziału, choć w praktyce ukończyli szkołę w Gdyni, to w związku z podziałem administracyjnym zaliczani są do ogólnej liczby absolwentów Uniwersytetu Gdańskiego. Ten zaś zgodnie z nazwą jest uczelnią gdańską. Ze względu na lokalizację należy jednak odnieść się do liczby absolwentów tego wydziału, która wyniosła **290**, z czego **213** osób stanowiły kobiety. Studia I stopnia ukończyło **50** studentów i II stopnia **240**. **233** osoby w systemie dziennym, **67** w systemie zaocznym.

Kierunek: **Biologia** ukończyło ogółem **126** osób (w tym 105 kobiet), z czego **25** osób uzyskało tytuł licencjata, a **101** tytuł magistra.

Na podstawie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych za rok 2007 spośród grup zawodów, najmniejsze szanse na uzyskanie oferty pracy mieli właśnie biolodzy i biotechnolodzy. W roku 2007 pracodawcy nie zgłosili jakichkolwiek ofert pracy dla tej grupy zawodowej. Pomimo to, w rejestrze osób bezrobotnych pozostawało zaledwie kilka osób (6) legitymujących się takim wykształceniem. Analizując powyższe dane można domniemywać, że absolwenci biologii nie mogąc znaleźć pracy w swojej specjalności zdecydowali się na kontynuowanie nauki, w celu zdobycia bardziej specjalistycznego wykształcenia lub na przekwalifikowania, ewentualnie na podjęcie pracę niezgodnej z kierunkiem zdobytego wykształcenia. Najprawdopodobniej na stanowiskach nie wymagających ścisłej specjalizacji, a zatem przy pracach prostych, poniżej posiadanych kwalifikacji.

Absolwenci kierunku **Geografia** to 25 osób z tytułem licencjata (system zaoczny) i 77 z tytułem magistra (system dzienny). Z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych za rok 2007 wynika, iż tylko jeden zawód związany z geografą należy do zawodów zrównoważonych (popyt jest równy podaży) - kartograf. W rejestrze bezrobotnych odnotowano zaś 3 geografów oraz 2 nauczycieli geografii, dla których brak było ofert pracy. Oznaczać to może, podobnie jak w przypadku biologów, pewne nasycenie rynku osobami posiadającymi omawiane wykształcenie oraz konieczność podejmowania przez absolwentów tego kierunku pracy w innych zawodach.

Oceanografia to kierunek, który ukończyły 62 osoby (w tym 43 kobiety) uzyskując tytuł magistra. (77 w systemie dziennym, 25 w systemie zaocznym). Natomiast na koniec roku 2007 w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych jako osoby bezrobotne było 3 oceanologów, dla których przez cały rok nie wpłynęły żadne oferty pracy. Co jednak nie musi jednoznacznie świadczyć o niemożliwości znalezienia pracy przez absolwentów tego kierunku. Portowy charakter miasta i dobrze rozwinięty sektor przemysłu morskiego pozwala na elastyczne dostosowywanie się do potrzeb rynku pracy i zapotrzebowania na specjalistów szeroko pojętej branży morskiej.

Największą szkołą wyższą na terenie miasta Gdyni jest **Akademia Morska**, którą ukończyło 1.397 studentów (w tym 721 kobiet). 512 absolwentów uczelni odbyło studia I stopnia, natomiast 885 II stopnia. Różnica w liczbie studiujących dziennie - 696, a studiujących zaocznie - 701 - była jak widać niewielka.

Kierunek **Towaroznawstwo** ukończyło ogółem 366 osób (w tym 284 kobiety) uzyskując tytuł magistra (267) i tytuł licencjata (99). Formę zaoczną kształcenia wybrały 264 osoby, natomiast stacjonarną 102 osoby. Absolwenci tego kierunku są specjalistami z zakresu

kontroli jakości towarów, projektowania i zarządzania procesami technologicznymi oraz dystrybucji towarów. Analiza monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wskazuje, iż np. zawód specjalisty kontroli jakości należał w 2007 roku do zawodów nadwyżkowych (pozycja 18 w rankingu). W tut. Urzędzie pracodawcy zgłosili 35 wolnych miejsc pracy na stanowiska związane z ww. Zawodami. Wydaje się liczbą dosyć małą i może prowadzić do formułowania, być może, błędnych wniosków, iż w Trójmieście brak zapotrzebowania na tego rodzaju specjalistów. Szczególnie jeśli weźmie się pod uwagę wybitnie portowy i handlowy charakter powiatu, niewielką liczbę bezrobotnych w tych zawodach oraz oferty pracy dla specjalistów z tej dziedziny pojawiające się w lokalnej prasie i na portalach internetowych.

Absolwenci towaroznawstwa nie powinni mieć trudności ze znalezieniem pracy na pomorskim rynku pracy, a szczególnie w obrębie miasta Gdyni.

Zarządzanie i marketing ukończyło **432** absolwentów Akademii Morskiej (w tym 318 kobiet), z czego **99** otrzymało tytuł licencjata, a **267** magistra. Absolwenci tego kierunku należą do grupy osób, stosunkowo szybko znajdujących pracę ze względu na szerokie spektrum możliwości pracy w różnych zawodach i sektorach, począwszy od kadry zarządzającej do pracowników administracyjno-biurowych. Na koniec roku 2007 w rejestrze osób bezrobotnych pozostawało 26 specjalistów ds. zarządzania i marketingu, w tym tylko 5 osób, które ukończyło naukę w okresie ostatnich 12 miesięcy. Przez okres całego 2007 roku bezrobotni mieli do dyspozycji kilkaset ofert pracy na stanowiska związane z marketingiem i obsługą biurową. Chociaż w Urzędzie niewiele było propozycji pracy na stanowiskach kierowniczych i zarządczych, to oferty tego typu dostępne były na niemal wszystkich wyszukiwarkach ofert pracy. Stwarzało to absolwentom tego „uniwersalnego” kierunku komfortową możliwość wyboru pracy, nie tylko o najlepszych proponowanych warunkach, ale zgodnie z osobistymi preferencjami. Szczególnie dotyczyło to osób posiadających dobrą znajomość obsługi programów komputerowych oraz języków obcych.

Elektronika i Telekomunikacja, to kierunek, który wykształcił **104** osoby (w tym 8 kobiet). **67** odbyło studia I stopnia, natomiast **37** posiada tytuł magistra. W związku z zapotrzebowaniem lokalnego rynku pracy na wysokiej klasy specjalistów i rozwój branży telekomunikacyjnej, absolwenci znajdują zatrudnienie bez większych trudności. Dowodem na to jest całkowity brak osób, z tego typu kwalifikacjami, w rejestrze osób bezrobotnych.

Elektrotechnika to kierunek, który ukończyło **120** absolwentów - na poziomie licencjatu **86**, a **34** na poziomie studiów magisterskich. Według przeprowadzonego monitoringu zawodów inżynier elektryk był w 2007r. zawodem nadwyżkowym. Analizując

jednakże sposób segregacji zawodów na nadwyżkowe i deficytowe można uznać, iż jest on dosyć ułomny, ponieważ oblicza wskaźniki w ujęciu procentowym. Nie ocenia on skali bezrobocia w danym zawodzie, w stosunku do wszystkich zarejestrowanych. Uznał za nadwyżkowy zawód, w którym w przeciągu roku zarejestrowanych było tylko 9 osób bezrobotnych, dla których wpłynęły 3 oferty pracy. Wprawdzie w 2007 roku do gdyńskiego Urzędu wpłynęło bardzo mało ofert pracy dla inżynierów elektryków, ale jest to związane raczej ze stosowanym przez pracodawców sposobem rekrutacji na stanowiska specjalistów, a nie bezpośrednio z rzeczywistym brakiem miejsc pracy na rynku.

Kierunek **Mechanika i Budowa Maszyn** skończyło 125 studentów w tym 95 magistrów i 30 licencjatów. Mimo, że technik mechanik należy do zawodów nadwyżkowych, to mechanicy posiadający wyższe wykształcenie nie mają potrzeby rejestracji w Urzędzie Pracy. Najczęściej podejmują prace zgodnie ze swoimi kwalifikacjami. Dynamicznie rozwijająca się lokalna gospodarka jest w stanie wchłonąć wszystkich absolwentów tego kierunku, a niewielka liczba ofert pracy wpływająca do Urzędu nie dowodzi braku takich ofert w ogóle.

Transport ukończyło 136 studentów Akademii Morskiej i było wśród nich 84 absolwentów z tytułem licencjata oraz 52 magistrów. Z danych Urzędu wynika, że w zawodzie specjalista ds. organizacji i rozwoju transportu w 2007 roku zarejestrowanych było 13 bezrobotnych (w tym 5 absolwentów), a w zawodzie inżyniera transportu 1 osoba pozostawała bez zatrudnienia. Nie dowodzi to, iż sytuacja w sektorze transportu na lokalnym rynku pracy jest zła, nawet jeśli do tut. Urzędu nie wpłynęły żadne oferty pracy związane z wyżej wymienionymi zawodami.

Ze względu na specyfikę położenia Gdyni, która jest miastem portowym, na stale rozwijającą się i udoskonalaną infrastrukturę komunikacyjną (np. Trasa Kwiatkowskiego) stwierdzić można, że transport jest zdecydowanie mocną stroną gdyńskiego powiatu. Na lokalnym rynku pracy funkcjonuje wiele firm i zakładów zajmujących się spedycją i logistyką w skali krajowej i międzynarodowej. Istnieje wiele firm świadczących usługi przewozowe, (w tym transport towarów), z których oferty korzystają firmy dystrybutorskie z całego świata, dostarczając towary zarówno drogą śródlądową jak i morską. Lokalny rynek pracy w sektorze transportu jest bardzo dynamiczny i wciąż się rozwija generując nowe miejsca pracy.

Kierunek **Nawigacja** ukończyło 114 absolwentów, z czego 28 po studiach licencjackich, a 86 po studiach magisterskich. Absolwenci tego kierunku zasilają przede wszystkim kadrę transportu morskiego i śródlądowego, często pracując poza granicami kraju, na jednostkach morskich zagranicznych armatorów. Na lokalnym rynku pracy działa wiele

firm i agencji zatrudnienia starających się o wysoko wyspecjalizowanych, wykwalifikowanych pracowników. Kierunek ten wciąż ma opinię jednego z bardziej prestiżowych na Akademii Morskiej i ukończenie go jest z reguły samo w sobie dobrą rekomendacją dla pracodawców, którzy chętnie zatrudniają jego absolwentów. Oferty pracy na statkach i innych jednostkach transportu morskiego, w zasadzie, nie są składane w tut. Urzędzie.

Kolejną uczelnią działającą na terenie miasta Gdyni jest **Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego**. Szkoła ma status uczelni niepublicznej i od wielu lat kształci kadry dla biznesu. W roku ubiegłym lokalny rynek pracy zasiliło **299** absolwentów uczelni, w tym **104** osoby legitymujące się tytułem licencjata, a **195** magistra.

Kierunek **Administracja** ukończyło **27** osób i otrzymało tytuł licencjata. Na koniec roku 2007 w rejestrze osób bezrobotnych pozostawały 24 osoby legitymujące się zawodem specjalisty administracji publicznej, z których jedynie 3 osoby ukończyły uczelnię w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Do ich dyspozycji były dziesiątki ofert pracy o charakterze administracyjno-biurowym.

Zdecydowana większość społeczności uczelni studiowała kierunek **Zarządzanie**. Ukończyło go ogółem **272** studentów, w tym **77** osób z tytułem licencjata, a **195** magistra. Studenci, którzy ukończyli oba kierunki mają duże szanse zasilić kadrę zarządzającą w biznesie na terenie całego Trójmiasta. Absolwenci mają szerokie możliwości zatrudnienia w aparatach administracyjnych trójmiejskich urzędów i placówek państwowych, jak również na różnych szczeblach działów administracyjnych i marketingowych firm prywatnych.

Wyższa Szkoła Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych i Politycznych jest uczelnią niepubliczną i przygotowuje studentów do pracy nie tylko w kraju, ale i za granicą. W roku akademickim 2006/2007 jej mury opuściło 21 osób legitymujących się tytułem magistra.

Administrację na powyższej uczelni ukończyło **10** magistrów. Wysoki poziom kształcenia predysponuje absolwentów szkoły do pracy w strukturach instytucjonalnych Unii Europejskiej, czy też w państwowych służbach dyplomatycznych i konsularnych. Niemniej osoby te, podobnie jak absolwenci kierunków administracyjnych innych uczelni stosunkowo szybko uzyskują zatrudnienie, nie zasilając szeregów bezrobotnych.

Stosunki Międzynarodowe ukończyło **11** osób z tytułem magistra, w rzadko spotykanych w województwie pomorskim specjalizacjach: chinoznawstwo, arabistyka, amerykanistyka, skandynawistyka, japonistyka. Zatrudnienie mogą znaleźć jako lektorzy

językowi (jako jeden z zawodów zrównoważonych na lokalnym rynku pracy), ale także specjaliści np. w przedsiębiorstwach transportowych i komunikacyjnych, koncernach międzynarodowych produkujących samochody i akcesoria motoryzacyjne, firmach doradczych zajmujących się marketingiem i współpracą z klientem międzynarodowym, działach promocji przedsiębiorstw oraz firmach świadczących usługi na ich rzecz. Generalnie absolwenci tego kierunku nie pozostają bezrobotnymi dłużej, niż 6 miesięcy, podejmując pracę w kraju, bądź za granicą. Znakomita większość ofert pracy na stanowiska pracowników umysłowych zawiera warunek dobrej lub biegłej znajomości języka obcego. W związku z powyższym absolwenci WS MSG i P spełniając warunki pracodawców, nie tylko w zakresie znajomości języków obcych, ale również znajomości kultur innych narodów, są dobrymi kandydatami do pracy w firmach różnych branż.

Pomorska Wyższa Szkoła Humanistyczna w Gdyni (PWSH), jest niepaństwową wyższą szkołą zawodową. W roku 2006/2007 ukończyło ją **322** absolwentów z tytułem licencjata.

Na kierunku **Wychowanie Przedszkolne** studiowało **118** osób, które mają duże szanse na zrealizowanie lokalnego zapotrzebowania na deficytowy w chwili obecnej zawód wychowawcy w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych. Na lokalnym rynku pracy pojawiają się coraz częściej oferty pracy dla opiekunów przedszkoli, ze względu na nowo otwierane przedszkola prywatne. Podobnie kształtuje się sytuacja, jeśli chodzi o kierunek **Pedagogika Opiekuńczo-Wychowawcza**, który ukończyło **90** osób z tytułem licencjata. Należy brać również pod uwagę planowaną reformę dotyczącą złagodzenia przepisów regulujących zakładanie przedszkoli i żłobków.

Gdyński rynek pracy zasilili w 2007 roku także absolwenci filologii angielskiej (**91** osób) oraz germańskiej (**23** osoby), którzy w zasadzie nigdy nie mieli kłopotów ze znalezieniem zatrudnienia. Zawód lektora języka obcego, w tym głównie lektora języka angielskiego, należy wciąż do zawodów deficytowych na lokalnym rynku pracy.

Kolejną omawianą niepubliczną uczelnią wyższą jest **Wyższa Szkoła Komunikacji Społecznej**, która wykształciła **88** politologów z tytułem licencjata.

Absolwenci tej uczelni, podobnie jak osoby, które ukończyły wcześniej omawiane kierunki o charakterze administracyjnym, mogą znaleźć zatrudnienie w aparacie administracyjno-biurowym, organizacjach pozarządowych, służbach cywilnych itp. Urząd Pracy w okresie 2007 roku dysponował znaczną ilością ofert pracy na tego typu stanowiska.

Jednakże fakt, iż inne uczelnie (szczególnie niepubliczne) również kształcą studentów o podobnym profilu, może oznaczać dla absolwentów konieczność kontynuowania nauki w celu zdobycia węższej specjalizacji zawodowej, niekoniecznie związanej z politologią.

Tab.1. Absolwenci według ukończonych kierunków kształcenia i oferty pracy w PUP w Gdyni w 2007r.

L.P.	Kierunek	Liczba absolwentów w 2007r.	Liczba ofert pracy w danym zawodzie (zgodnie z ukończonym kierunkiem) w PUP w 2007r.	Przybliżona liczba ofert pracy na stanowiskach związanych z ukończonym kierunkiem w PUP w 2007r.
1.	Zarządzanie i marketing	432	44	497
2.	Towaroznawstwo	366	31	35
3.	Zarządzanie	272	10	453
4.	Transport	136	21	41
5.	Biologia	126	2	12
6.	Mechanika i budowa maszyn	125	13	117
7.	Elektrotechnika	120	3	119
8.	Wychowanie przedszkolne	118	28	74
9.	Nawigacja	114	0	0
10.	Elektronika i Telekomunikacja	104	2	55
11.	Geografia	102	2	2
12.	Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza	90	8	54
13.	Politologia	88	0	372
14.	Oceanografia	62	0	0
15.	Administracja	37	0	372
16.	Stosunki międzynarodowe	11	0	372
	Ogółem:	2.417		

W czołówce kierunków studiów, które ukończyła największa liczba absolwentów przy jednocześnie występującej dużej ilości składanych w PUP ofert pracy, znalazły się przede

wszystkim: Zarządzanie i Marketing oraz Zarządzanie. Najmniejszą liczbą absolwentów lokalny rynek zasilili kierunki: Stosunki Międzynarodowe i Administracja.

Dla absolwentów większości kierunków Urząd Pracy dysponował wieloma ofertami pracy na stanowiskach związanych z ukończonym kierunkiem, chociaż niekoniecznie dokładnie w zawodzie wyuczonym.

Tab. 2. Absolwenci szkół wyższych zarejestrowani w PUP w Gdyni w końcu 2007 roku.

L.p.	Kierunek	Nazwa zawodu	Kod zawodu	Liczba absolwentów zarejestrowanych w PUP końcu roku 2007
1.	Biologia	Biolog	221102	1
		Nauczyciel biologii	232101	0
2.	Geografia	Geograf	211402	0
		Nauczyciel geografii	232105	0
3.	Oceanografia	Oceanolog	211404	0
4.	Towaroznawstwo	Specjalista do spraw pakowania i opakowań	214924	0
		Specjalista kontroli jakości	214906	0
		Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	241915	0
5.	Zarządzanie i marketing	Specjalista do spraw marketingu i handlu	241912	5
		Specjalista do spraw organizacji i rozwoju przemysłu	241913	0
6.	Elektronika i Telekomunikacja	Inżynier elektronik	214401	0
		Inżynier telekomunikacji	214402	0
7.	Elektrotechnika	Inżynier elektryk	214301	0
8.	Mechanika i budowa maszyn	Inżynier mechanik – środki transportu	214505	0
9.	Transport	Inżynier transportu (logistyk)	214917	0
		Specjalista do spraw organizacji i rozwoju transportu	241914	0

10.	Nawigacja	Nawigator	314303	0
11.	Administracja	Specjalista administracji publicznej	247901	3
12.	Zarządzanie	Pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej nie sklasyfikowani	241990	0
13.	Stosunki Międzynarodowe	Specjalista do spraw integracji europejskiej	247902	1
14.	Wychowanie przedszkolne	Nauczyciel przedszkola	233201	0
15.	Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	235908	0
16.	Politologia	Politolog	244204	1

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Gdyni na koniec 2007 roku, w rejestrze osób bezrobotnych pozostało najwięcej absolwentów Zarządzania i Marketingu w zawodzie: specjalista ds. marketingu i handlu (5 osób) oraz Administracji, w zawodzie specjalisty administracji publicznej (3 osoby) a także po jednej osobie absolwenci kierunków: Stosunki Międzynarodowe, Politologa oraz Biologa. Te wyjątkowo niskie liczby bezrobotnych absolwentów z rocznika 2007 świadczą o tym, że w stosunkowo niedługim okresie, jaki upłynął od dnia zakończenia edukacji do końca 2007 roku większość z nich znalazło zatrudnienie. Dowodzą także dobrej kondycji trójmiejskiego rynku pracy.

III Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według szkół i grup zawodów za rok 2006/2007 w Gdyni.

Na terenie Gdyni w 2007 roku funkcjonowało 8 szkół policealnych, 18 średnich technicznych (technika, licea zawodowe), 31 liceów ogólnokształcących oraz 7 zasadniczych szkół zawodowych. Gdyńskie szkoły ponadgimnazjalne ukończyło ogółem 3.556 absolwentów, z których 183 ukończyło szkołę policealną, 695 technikum (lub liceum zawodowe), 2.429 liceum ogólnokształcące i 249 zasadniczą szkołę zawodową. Najlicniejszą grupę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych stanowili absolwenci z wykształceniem ogólnokształcącym.

W poniższej tabeli wyszczególniono szkoły, które w 2007 roku ukończyła największa liczba absolwentów.

Tab. 3. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół gdyńskich w roku 2007.

L.P.	Nazwa szkoły	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w 2007 roku.
1.	III Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi	000000	Bez zawodu	235
2.	I AKADEMICKIE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	000000	Bez zawodu	189
3.	Liceum Ogólnokształcące	000000	Bez zawodu	186
4.	IV Liceum Ogólnokształcące	000000	Bez zawodu	168
5.	V Liceum Ogólnokształcące	000000	Bez zawodu	160
6.	IX Liceum Ogólnokształcące	000000	Bez zawodu	157
7.	II Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi	000000	Bez zawodu	147
8.	X Liceum Ogólnokształcące	000000	Bez zawodu	146
9.	XIV Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi	000000	Bez zawodu	144
10.	I LICEUM PROFILOWANE	000000	Bez zawodu	108

Dane o liczbie absolwentów ponadgimnazjalnych szkół z Gdyni pod kątem zawodów przez nich reprezentowanych przedstawiono w tabeli nr 4.

Tab. 4. Struktura zawodowa absolwentów w roku 2007.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli naukę w 2007 roku
000000	Bez zawodu	2429
341902	Asystent ekonomiczny	114
512202	Kucharz małej gastronomii	89
311502	Technik mechanik	85
347102	Plastyk	72
342204	Spedytor	61
721401	Monter kadłubów okrętowych	50
311401	Technik elektronik	47
341404	Organizator usług hotelarskich	45
311913	Technik technologii odzieży	38
723106	Mechanik pojazdów samochodowych	38

Jak wskazują dane zawarte w powyższej tabeli, najwięcej absolwentów w roku 2007 ukończyło szkoły ogólnokształcące nie uzyskując kwalifikacji w jakimkolwiek konkretnym zawodzie. Kolejnymi, najliczniejszymi grupami absolwentów - reprezentantów określonych zawodów byli asystenci ekonomiczni, kucharze małej gastronomii, technicy mechanicy i plastycy.

Biorąc pod uwagę aktualne trendy i potrzeby rynku pracy dziwić może taka konfiguracja struktury zawodowej absolwentów. Przy ogromnym zapotrzebowaniu na wykwalifikowanych pracowników branży stoczniowej, budowlanej oraz w handlu i usługach – szkoły ukończyło jedynie 4 murarzy, 1 piekarz, 20 kucharzy, 25 sprzedawców. Każdego miesiąca pracodawcy składają w gdyńskim Urzędzie dziesiątki (w niektórych zawodach setki) ofert pracy w zawodach, które w związku z „nie zasilaniem” dotychczasowych zasobów ludzkich nowowyszkoloną kadrą - pozostają ciągle zawodami deficytowymi, bez większych szans na zmianę takiego stanu rzeczy. Z drugiej strony, podejmowanie pracy przez absolwentów niektórych z ww. kierunków, w zawodach zupełnie nie związanych z zawodem wyuczonym, jest marnotrawieniem czasu i środków zużytych na to kształcenie. Dostosowanie oferty edukacyjnej wydaje się być niezwykle ważnym czynnikiem regulującym sytuację na rynku pracy.

W tabeli nr 5 wyszczególniono gdyńskie szkoły ponadgimnazjalne, których największa liczba absolwentów pozostawała w rejestrze osób bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w Gdyni w końcu 2007 roku.

Tab. 5. Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP Gdynia w końcu 2007 roku.

Lp .	Nazwa szkoły	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba absolwentów
1.	Technikum	341902	Asystent ekonomiczny	6
2.	I Liceum Profilowane w Gdyni	000000	Bez zawodu	4
3.	Szkoła Policealna Nr 4	000000	Asystent ekonomiczny	3
4.	IV Liceum Ogólnokształcące	000000	Bez zawodu	3
5.	Wojewódzka Szkoła Policealna dla Młodzieży w Gdyni	322401	Masażysta	2
6.	V Liceum Ogólnokształcące	000000	Bez zawodu	2
7.	VIII Liceum Ogólnokształcące	000000	Bez zawodu	2
8.	IV Liceum Profilowane	000000	Bez zawodu	2

Tab. 6. Struktura zawodowa absolwentów ponadgimnazjalnych szkół z terenu Gdyni zarejestrowanych w PUP w Gdyni w końcu 2007r.

L.p.	Kod zawodu	Zawód	Liczba absolwentów zarejestrowanych w PUP w Gdyni w końcu 2007r.
1.	000000	Bez zawodu	18
2.	341902	Asystent ekonomiczny	9
3.	341404	Organizator usług turystycznych	2
4.	322401	Masażysta	2
5.	311502	Technik technologii odzieży	2
6.	311204	Technik budownictwa	1
7.	311206	Technik drogownictwa	1
8.	321401	Dietetyk	1
9.	341501	Handlowiec	1
10.	347102	Plastyk	1
11.	522107	Sprzedawca	1

Jak wskazują powyższe dane na koniec 2007 roku w rejestrze PUP w Gdyni pozostawali przede wszystkim absolwenci bez zawodu, czyli legitymujący się wykształceniem średnim ogólnokształcącym oraz asystenci ekonomiczni. Są to jednak

wartości znikome w stosunku do całkowitej liczby absolwentów szkół gdyńskich z danego rocznika. Oznacza to, że absolwenci coraz rzadziej rejestrują się w Urzędzie w ogóle, kontynuując naukę lub w szybkim czasie znajdują zatrudnienie. Natomiast, jeżeli nawet rejestrują się jako osoby bezrobotne, to pozostają w tym rejestrze bardzo krótko. Trójmiejski rynek charakteryzuje się dużą chłonnością jeśli chodzi o pracowników do prac prostych w związku z czym wielu absolwentów pomimo braku doświadczenia zawodowego bez trudu znajduje pracę. Ponadto, obecnie młode pokolenie wychodzące na rynek pracy, wyposażone jest w szereg uniwersalnych umiejętności, których tak często brak osobom 40-sto i 50-cioletnim. Są to umiejętności obsługi komputera i różnego rodzaju programów komputerowych, znajomość języków obcych (choćby w stopniu komunikatywnym), umiejętności korzystania z internetu oraz umiejętności poszukiwania pracy. A także, co wydaje się być często czynnikiem decydującym – młodzi ludzie coraz częściej w trakcie nauki nabywają umiejętności autoprezentacji i wystąpień publicznych, które sprawiają, że dobrze wypadają w rozmowach rekrutacyjnych dystansując starsze pokolenie.

Tab. 6. Przewidywani absolwenci gdyńskich szkół ponadgimnazjalnych w roku 2008.

Lp	Nazwa szkoły	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba absolwentów
1.	III Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi	000000	Bez zawodu	198
2.	Liceum Ogólnokształcące	000000	Bez zawodu	192
3.	I X Liceum Ogólnokształcące	000000	Bez zawodu	192
4.	VI Liceum Ogólnokształcące	000000	Bez zawodu	178
5.	II Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi	000000	Bez zawodu	169
6.	XIV Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi	000000	Bez zawodu	162
7.	I Akademickie Liceum Ogólnokształcące	000000	Bez zawodu	154
8.	V Liceum Ogólnokształcące	000000	Bez zawodu	148
9.	X Liceum Ogólnokształcące	000000	Bez zawodu	120
10.	XIII Liceum Ogólnokształcące	000000	Bez zawodu	112

Z przedstawionych powyżej danych wynika, że również w roku 2008 szkoły ponadgimnazjalne ukończy najwięcej absolwentów „bez zawodu”, tzn. posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące.

W tabeli nr 7 wskazano prognozowane wartości dotyczące zawodów najliczniej reprezentowanych przez absolwentów w roku 2008.

Tab. 7. Przewidywana struktura absolwentów w powiecie m. Gdyni w roku 2008.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Przewidywani absolwenci w 2008 roku
1.	000000	Bez zawodu	2607
2.	311502	Technik mechanik	100
3.	512202	Kucharz małej gastronomii	92
4.	341404	Organizator usług hotelarskich	86
5.	721401	Monter kadłubów okrętowych	86
6.	347102	Plastyk	81
7.	341902	Asystent ekonomiczny	74
8.	723106	Mechanik pojazdów samochodowych	63
9.	347302	Muzyk	51
10.	522107	Sprzedawca	37

Dane prognostyczne wskazują, że w roku 2008 oprócz zdecydowanie największej liczby absolwentów bez zawodu, szkoły ukończyć miało najwięcej techników mechaników, kucharzy małej gastronomii, organizatorów usług hotelarskich i monterów kadłubów okrętowych. Utrzymująca się ciągle dobra sytuacja na lokalnym rynku pracy oraz bardzo mała liczba młodzieży pozostająca w rejestrze osób bezrobotnych gdyńskiego Urzędu Pracy, pozwala sądzić, iż absolwenci z roku 2008 również bez większych problemów mogą znaleźć odpowiednią dla siebie pracę. Znaczna ich część, podobnie jak absolwenci z roku poprzedniego, zdecyduje się na kontynuowanie nauki w szkołach wyższych, nie podejmując żadnej pracy i nie rejestrując się w PUP. Dotyczy to w znacznej mierze absolwentów szkół ogólnokształcących, którzy najczęściej wybierają ten typ szkoły ze względu na plany uzyskania wykształcenia wyższego. Rynek pracy w głównej mierze zasilają absolwenci szkół zawodowych. Szanse ich na podjęcie pracy w swoim zawodzie są tym większe, im lepiej dostosowany jest program kształcenia danej szkoły do wymogów współczesnego rynku. Oznacza to, że np. organizator usług hotelarskich znacznie szybciej zostanie przyjęty do pracy w hotelu, jeśli będzie dobrze znał chociaż jeden język obcy, potrafił obsługiwać co najmniej podstawowe programy komputerowe i odbył praktyki w firmach pozwalających na rzeczywiste zapoznanie ze specyfiką pracy. Często pracodawcy zgłaszający oferty pracy, określają poziom wiedzy i umiejętności

zgłaszających się do niech absolwentów, jako bardzo niski. Powoduje to, że wielu absolwentów szkół zawodowych podejmuje pracę na stanowiskach zupełnie nie związanych z kierunkiem ukończonej szkoły. Analiza wpływających do Urzędu ofert pracy skłania do zastanowienia się czy proporcje pomiędzy kończącymi edukację plastykami i np. sprzedawcami są właściwe. W Gdyni będącej dużym ośrodkiem handlowym, systematycznie powstają nowe miejsca pracy dla wykwalifikowanych sprzedawców, handlowców, magazynierów itp. - których na rynku ciągle brakuje. Natomiast szkoły kończą osoby które tak naprawdę nie są odpowiednio wykwalifikowani w jakiegokolwiek dziedzinie.

Wnioski

Gdynia jest młodym miastem, które stale się rozwija. Na lokalnym rynku tworzonych jest wiele nowych miejsc pracy. Sytuacja ta nie zmieniła się również w roku 2007. Nadal widoczne są duże ruchy kadrowe w obrębie najważniejszych branż lokalnego rynku pracy: transportu morskiego, przemysłu stocznioowego, szeroko pojętego handlu i w usługach. Gdynia jest także miastem o charakterze turystycznym, z rozwijającą się branżą hotelarską.

Wśród absolwentów gdyńskich uczelni z roku 2007 największą grupę stanowili absolwenci uzyskujący tytuł magistra i większość wybierała system kształcenia w trybie zaocznym. Oznacza to, że młodzi ludzie częściej, niż w latach ubiegłych decydują się podejmować pracę w trakcie trwania nauki, mając na względzie zdobycie doświadczenia zawodowego, które po zakończeniu edukacji zwiększy szanse na znalezienie zatrudnienia.

Większość absolwentów stanowią kobiety, często zasilając rynek pracy w zawodach nadwyżkowych. Kształcą się one w kierunkach, na które podaż przewyższa popyt.

W najtrudniejszej sytuacji na lokalnym rynku pracy w 2007 roku znaleźli się, mimo stosunkowo niewielkiej liczby, absolwenci biologii, biotechnologii i geografii Uniwersytetu Gdańskiego. Paradoksalnie, najliczniejsza grupa absolwentów z kierunku Zarządzania i marketingu, była dobrze absorbowana na rynku pracy. Wynika to być może z faktu, iż jest to kierunek o dużym potencjale rozwoju i elastyczności, a także szerokim spektrum możliwości zawodowych, które można rozwijać w wielu rozmaitych branżach.

Wykształcenie wyższe nie zawsze gwarantuje dobrą pozycję zawodową na rynku pracy. Często dzieje się tak z powodu nieprzystosowania programów nauki do dynamicznie

zmieniającej się sytuacji na rynku pracy, wzrostu wymagań pracodawców, postępu technologicznego i informacyjnego.

Jeśli chodzi o absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z Gdyni w 2007 roku, największą liczbę stanowiły osoby bez zawodu, legitymujące się wykształceniem średnim ogólnokształcącym, które prawdopodobnie będą w przyszłości kontynuowały naukę na poziomie akademickim.

Należy podkreślić, że wartości podane w tabelach, opracowane na podstawie danych PUP w Gdyni, są danymi aktualnymi w dniu 31.12.2007 roku. Nie przedstawiają zatem faktycznej liczby osób rejestrujących się w Urzędzie w ciągu kolejnych miesięcy – od dnia ukończenia szkoły do końca roku 2007.

W chwili obecnej rynek pracy jest szczególnie chłonny w stosunku do, z jednej strony pracowników o ścisłych specjalizacjach i konkretnych umiejętnościach, z drugiej strony osób o uniwersalnych, wszechstronnych kwalifikacjach, znajdujących zastosowanie w wielu gałęziach gospodarki.